

Renate

DORRESTEIN

Ik heb mijn doden geparkeerd in het hiernamaals, waar ze samen borrelnootjes zitten te eten

DIERBAREN In mijn omgeving was een overlijden, voor mij gelukkig geen persoonlijk verlies, maar wel voor een van mijn vriendinnen. Samen dronken we een glas op de dode en kwamen onontkoombaar te spreken over eerdere sterfgevallen en over de vraag waar je ze toch laat, al die dierbaren die je onderweg ontvallen. Ik heb daar zelf een vrij simpel beeld van. Ik heb mijn doden domweg geparkeerd in het hiernamaals, waar ze samen borrelnootjes zitten te eten in afwachting van mijn komst. Maar mijn vriendin bleek het heel anders te hebben opgelost. In haar hoofd verhuizen al haar geliefde overledenen naar een grote Toscaanse villa. Ze hebben er allemaal hun eigen appartement en gaan daar gewoon door met de dingen die ze altijd al deden. In de torenkamer zit een geleerde dode vriend nog steeds dikke boeken te lezen. In de tuin plant iemand die bij leven van moestuinieren hield, bonen en worteltjes. Iedereen bemoeit zich met elkaar, er wordt gekibbeld en gelachen. Ik luisterde ademloos. Wat prachtig en aanstekelijk om zo terug te denken aan de mensen die je moet missen. Om in je geest van kamer naar kamer te dwalen en iedereen bezig te zien met hun vertrouwde activiteiten, of om ze gade te slaan terwijl ze gezamenlijk op de binnenplaats

onder de bloeiende oleanders aan een lange tafel aanschuiven. Ik kan me eigenlijk geen mooiere manier voorstellen om je herinneringen levend te houden, en dat is per slot van rekening onze taak als nabestaanden: onze geliefden zijn niet meer waar zij waren, maar altijd waar wij zijn. “Zitten je ouders ook in die villa?” vroeg ik mijn vriendin. Nee, voor hen had zij een terrasje in Bretagne bedacht. Daar zat haar vader met een dikke sigaar in zijn hoofd, met mama er genoeglijk naast. Met dat terras in Bretagne was het ooit allemaal begonnen, zei ze. Maar ja, in de loop der jaren had ze steeds meer mensen begraven, en zo was die Toscaanse villa erbij gekomen, uit plaatsgebrek, zeg maar. Tegenwoordig vroeg ze zich weleens af of het niet tijd werd haar overleden ouders aan haar dode vrienden voor te stellen, want op een keer zou het ook voor haarzelf einde oefening zijn, en dan wilde ze de hele bups bij elkaar hebben, om niet te hoeven kiezen tussen Bretagne en Toscane. Meteen had ik het gevoel dat ik eveneens een probleem had: wilde ik later nog wel naar het hiernamaals, als ik ook naar Toscane kon? Maar het hele punt is natuurlijk dat we dat niet zelf voor het kiezen hebben. Het wordt voor ons gekozen.

Renate Dorrestein (1954) schrijft al zolang we ons heugen en heeft daarmee van alles gewonnen, bijna gewonnen en overwonnen.

In Zin schrijft ze over het leven: de binnenkant en de buitenkant

BEELD: Hollandse Hoogte/Chantal Ariténs